

ශ්‍රී ලංකාවේ රසායනික පොහොර භාවිතය

කුමනුසෙන් යසකේතු

සේවා සංස්කරණ අභ්‍යාස ආයතනය, ගන්නොරුව, පේරාදෙණිය.

සත්වයින් මෙන්ම ශාඛවලටද වර්ධනය සඳහා ආහාරවල අවශ්‍යතාවය මිනිසා විසින් හඳුනාගත්තේ මීට ශතවකී ගණනාවකට පෙරය. එකම භූමියක දිගින් දිගටම බෝග වගා කිරීම හේතු කොටගෙන ඒවායේ වර්ධනය අඩු වනවා පමණක් නොව අස්වැන්නෙහිද අඩුවීමක් දක්නට ලැබෙන බව අපේ මුතුන් මිත්තන් පවා දන සිටියහ. එද මේ තත්වය මහ හරවා ගැනීමට ඔවුන් කළේ කුමක්ද?

එකල අපේ මුතුන් මිත්තන්ට ඉඩ කඩම් වලින් අඩුවක් නොවී. ඒ නිසා ඔවුන් එක් වතාවක් වගා කළ ඉඩම් වල නැවත නැවතත් වගා කිරීම වෙනුවට ඒවා අතහැර අළුත් ඉඩම් සොයා ගියහ, මුලින් වගාකළ ඉඩමේ නැවත වගා කළේ බොහෝ කලකට පසුවය. එහෙත් ඔවුන්ට මේ ක්‍රමය වැඩි කලක් කරගෙන යාමට නොහැකිවිය. ජනගහන වර්ධන වේගයත් සමඟම ඉඩම් සීමා වීම නිසා ඔවුන්ට ඒ සඳහා වෙනත් විකල්පයක් සෙවීමට සිදුවිය.

මුළුතැන් ගෙයින් මෙන්ම ශාඛවලින් ඉවත ලන අළු හා වෙනත් ද්‍රව්‍ය මෙන්ම සත්ව අපද්‍රව්‍යයන්ද තම වගාවන්ට යෙදීමෙන් ඒවායේ වර්ධනයේ කිසියම් වෙනසක් දක්නට ලැබෙන බව මිනිසා විසින් සොයා ගත්තේ මේ අවධියේදීය. ඉන්පසු පසේ සරුබව වැඩි කිරීමේ අරමුණ ඇතිවම මිනිසා විසින් ශාඛ මෙන්ම සත්ව අපද්‍රව්‍ය බෝග වලට එකතු කිරීමට යුහුසුළු විය. මෙසේ ඵන්ද්‍රිය හෙවත් ස්වාභාවික පොහොර ශාඛවලට එකතු කිරීමෙන් ඒවායේ වර්ධනය වැඩිවන අතරම වැඩි අස්වැන්නක්ද ලැබීමේ හේතුවෙන් පොහොර භාවිතය කෙරෙහි මිනිසා වඩාත් නැඹුරු විය.

කාලයත් සමඟම මිනිසාට ඵන්ද්‍රිය හෙවත් කාබනික පොහොර භාවිතයේ අපහසුතාවයන් ඉන් ක්ෂණික ප්‍රතිඵල නොලැබීමත් කෙරෙහි දැඩි අවධානය යොමු කිරීමට සිදුවිය. මෙහි අවසාන ප්‍රතිඵලය වූයේ විද්‍යාත්මක පැත්තට මිනිසා යොමුවීම සහ ඵන්ද්‍රිය නොවන පොහොර වර්ගයන් වූ රසායනික පොහොර සොයා ගැනීමයි. දහ අවචන සිය වසෙහි පමණ ආරම්භ වූ මෙම අධ්‍යයන කටයුතු සිසුයෙන් දියුණු වී ගොස් විසිවන සියවස වන විට පොහොර වල අධංගු වර්ධනයට හේතුවූ සංසධක මිලිබද පර්යේෂණ කටයුතුද ආරම්භ විය.

රසායනික පොහොර භාවිතයේ ව්‍යාප්තිය

ශ්‍රී ලංකාවේ පළමුවෙන්ම රසායනික පොහොර භාවිතය සිදුවූයේ ප්‍රධාන අපනයන බෝග වූ තේ හා රබර් වගාවන්හිය. 1930 දී පමණ ආරම්භ වූ මෙය ක්‍රමයෙන් පොල් වගාවන්ටද ඉන්පසු සුළු අපනයන බෝග වී හා වෙනත් බෝගයන් දක්වාද පුළුල් විය. (සටහන 1)

සටහන - 1

බෝග වර්ග අනුව පොහොර භාවිතය

(ටොන් දහස්)

වර්ෂය	තේ	රබර්	පොල්	වී	වෙනත්	එකතුව
1945	52.0	16.5	5.8	3.9	2.8	81.0
1946	50.0	14.9	7.3	3.4	1.9	77.5
1947	52.0	11.0	7.5	1.8	2.4	75.5
1948	75.2	11.8	12.4	3.7	3.4	106.5
1949	86.8	12.3	12.2	1.8	3.4	116.5
1950	92.2	13.6	13.6	2.6	4.2	126.2
1951	106.0	18.2	15.6	4.5	5.1	149.4
1952	97.1	17.3	13.7	5.0	6.0	139.1
1953	106.1	17.1	15.4	6.4	6.2	151.2
1954	121.1	17.1	16.4	9.4	7.5	171.5

ආක 1 සටහන අනුව මෙම කාල සීමාව තුළ තේ වගා ආශයේ පොහොර භාවිතය ක්‍රමයෙන් වැඩිවූ බව පෙනේ. රබර් හා පොල් වගාවන් බොහෝ දුරට කුඩා ඉඩම් හිමියන් සතුවීම ඇතැම් විට මේ කාල පරිච්ඡේද තුළ පොහොර භාවිතයේ සීඝ්‍ර නැගීමක් නොපෙන්වීමට හේතුවිය හැක. එහෙත් පොහොර පරිභෝජනය 1960 ගණන් වලින් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම වගා ක්ෂේත්‍රයකම පාහේ පැහැදිලි ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කරයි. (සටහන 2)

සටහන - 2

පොහොර භාවිතය 1961 - 1970 දක්වා

(ටොන් දහස්)

වර්ෂය	තේ	රබර්	පොල්	වී	වෙනත් බෝග	එකතුව
1961	143.49	28.64	42.99	29.04	33.81	277.97
1962	147.88	28.69	42.58	38.07	34.76	391.38
1963	160.87	27.50	45.27	47.06	29.57	310.57
1964	172.45	26.68	48.36	60.10	31.88	339.47
1965	156.75	23.34	48.42	42.06	45.34	315.91
1966	156.76	22.36	52.18	44.10	54.01	329.33
1967	142.19	21.93	49.38	23.19	49.35	336.02
1968	133.23	17.73	62.67	85.25	64.07	362.95
1969	110.86	20.19	59.26	83.51	63.61	337.43
1970	106.71	20.42	63.77	87.07	56.46	334.43

දේශීය කෘෂිකර්මයේ රසායනික පොහොර භාවිතය වසරින් වසර වැඩිවීමක් පෙන්නවමින් 1980 දී ටොන් 439000 ක උපරිමයකට පැමිණ ඉන්පසු විවිධ හේතූන් නිසා අඩුවී නැවත 1985 දී ටොන් 493000 දක්වා ඉහළ නැග ඇත. (සටහන 3)

ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු පොහොර භාවිතයේ වෙනස්වීම්

වර්ෂය	මුළු පොහොර භාවිතය (ටොන් දහස්)
1976	264.3
1977	303.5
1978	380.0
1979	372.4
1980	439.7
1981	366.3
1982	379.4
1983	405.1
1984	473.4
1985	493.4

1961 දී පරිභෝජනය කරන ලද මුළු පොහොර ප්‍රමාණයෙන් 11% ක් වී වගා ක්ෂේත්‍රයේදී 52% ක් තේ වගා ක්ෂේත්‍රයේදී වූ නමුත් 1981 වර්ෂය වන විට පිළිවෙලින් වී වගා ක්ෂේත්‍රයේ පරිභෝජනය මුළු ප්‍රමාණයෙන් 43% ක් ද තේ වගා ක්ෂේත්‍රයේ 28% ද යනුවෙන් වෙනස් විය.

අංක 3 සටහන අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ රසායනික පොහොර භාවිතයේ පැහැදිලි වැඩිවීමක් දක්නට ලැබෙන අතර, මෙසේ පොහොර පරිභෝජනය ඉහළ යාමට හේතුවූ සාධකයන් මෙසේ දැක්විය හැක.

1. ඇතැම් බෝග සඳහා සහතික මිල ක්‍රමයක් පැවතීම.
2. වාරිමාර්ග පහසුකම් ලද බිම් ප්‍රමාණය වැඩිවීම.
3. වැඩි පලදාව ලබාදෙන ප්‍රභේද හඳුන්වා දීම.
4. පොහොර මිල සහනාධාර ක්‍රමය.
5. කෘෂිකාර්මික ජන සංඛ්‍යාවේ සහතික වැඩිවීම.

පොහොර භාවිතයේ ආර්ථික පැත්ත

1930 ගණන් වල සිට ශ්‍රී ලංකාව, තම රසායනික පොහොර අවශ්‍යතාවයන් ආනයනය කර ඇති අතර ආනයනික පොස්පේට් වෙනුවට දේශීය ඇපටයිට් භාවිතය 1974 දී ද, දේශීය වශයෙන් යුරියා නිෂ්පාදනය 1980 දී ආරම්භ කරන ලදී. කෙසේ වුවද ආසියානු කලාපවල පොහොර භාවිතය හා සසඳන කළ ශ්‍රී ලංකාව පොහොර පරිභෝජනයේ ලා ඉහළම මට්ටමක සිටින නිසා වාර්ෂිකව රසායනික පොහොර ආනයනය කිරීම සඳහා විශාල මුදලක් වෙන් කරයි. (සටහන 4)

රසායනික පොහොර ආනයන පිරිවැය

වර්ෂ	ආනයන වටිනාකම (රු. දශලක්ෂ)
1978	252
1979	664
1980	1339
1981	1202
1982	560
1983	625
1984	1103
1985	1579

වැඩි ඵලදාවක් ලබාගැනීමේ අරමුණින් රසායනික පොහොර ආනයනය අවශ්‍යවන නමුත් පොහොර භාවිතය යඳහා වියදම් දැරීමට වගාකරුවන්ට හැකියාවක් තිබේද යන්න පිළිබඳව විමසා බැලිය යුතුය. වඩාත් අතිශයව නොයා මැනකදී එනම් පසුගිය වසර කිහිපය තුළදී පොහොර මිලෙහි වැඩිවීම සලකා බලන විට රසායනික පොහොර වෙනුවට වෙනත් විකල්පයක අවශ්‍යතාවය හොඳින් පැහැදිලි වේ. (සටහන - 5)

සටහන - 5

**1980 - 1986 කාලසීමාව තුළ පොහොර මිල වෙනස්වීම්
(ලංකා පොහොර සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන)**

බෙල්ගය	පොහොර මිශ්‍රණය	මෙටරික් ටොන් 1 ක මිල (රු.)		මිලෙහි වැඩිවීම %
		1980	1986	
වී	යූරියා	980.00	2850.00	190
	ටී.ඩී.එම්.	1005.00	2920.00	190
පොල්	සී.යූ. 1	960.00	2700.00	181
	සී.යූ. 2	935.00	2650.00	183
තේ	ටී.ඒ. 525	1328.00	3375.00	154
	ටී.ඒ. 750	1309.00	3455.00	163
රබර්	ආර්.යූ. 462	1090.00	2470.00	226
	ආර්.ඒ. 465	825.00	3000.00	263

වාර්ෂිකව ඉහළ යන රසායනික පොහොර වග්ගවල මිල නිසා වඩාත් කාර්යක්ෂමව පොහොර භාවිතා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය දැන් පෙරට වඩා වැදගත් තැනක් ගෙන ඇති අතර, ආනයනය කරනු ලබන මිල අධික රසායනික පොහොර වර්ග වෙනුවට දේශීයව ලබාගත හැකි විකල්ප ද්‍රව්‍යයන් කෙරෙහි අපේ අවධානය දැන් යොමු කළ යුතුය. මෙයින් නිෂ්පාදනය පිරිවැය අඩුවීම පමණක් නොව ආනයනය කරනු ලබන පොහොර මත නොපවතිමින් විදේශීය විනිමයද සෑහෙන ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කර ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

1. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකු ආර්ථික විවරණය 1982/1985
2. ආර්ථික විමසුම 1982 අගෝස්තු
3. Retail prices of agricultural inputs in Sri Lanka 1986 June vol. - 7 No. 2